

Propunere susținută de guvernul olandez
pentru asistarea
Municipiului Timișoara
în dezvoltarea
Planul integrat de dezvoltare pentru polii de creștere (PID)
și a
Planului Urbanistic General (PUG)

Data: 12 martie 2009
De la: Roeleveld Sikkes B.V.
Eurodite S.R.L.

1. Introducere

În noiembrie anul trecut, Roeleveld-Sikkes Architects și EURODITE au fost desemnați de către Guvernul Olandez pentru a asista Municipiul Timișoara în dezvoltarea unui masterplan urbanistic și pentru a îndruma Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței în dezvoltarea politicilor de planificare strategică urbană. Primind asistență în crearea unei viziuni urbane și a unei strategii spațiale (în Olanda este denumit Masterplan) pentru municipiu, Timișoara poate deveni un proiect pilot pentru politicile de planificare strategică urbană la scară națională.

În perioada decembrie 2008 – martie 2009 au avut loc mai multe vizite și discuții cu Municipiul Timișoara despre următoarele 3 documente și interrelația dintre ele: Masterplanul (olandez), PID-ul și PUG-ul. După mai multe întâlniri cu domnul Gheorghe Ciuhandu, primarul Timișoarei, cu d-na Junie, director Direcția Dezvoltare, cu dl. Ciurariu, arhitect șef al Municipiului și mai mulți factori implicați, considerăm că avem o imagine de ansamblu asupra situației și nevoilor factorilor interesați implicați.

1. Prima și cea mai importantă nevoie a Municipiului este crearea Planului Integrat de Dezvoltare (PID) ca parte a politicii polului de creștere în cadrul Axei 1 prioritare din Programul Operațional Regional (POR). PID-ul ar trebui finalizat până la sfârșitul lunii iunie 2009.
2. Apoi, Municipiul are nevoie de asistență și contribuție la crearea unui nou Plan Urbanistic General (PUG). Noul PUG ar trebui finalizat până la sfârșitul anului 2010.
3. Viziunea urbană (masterplan în terminologia olandeză) pe termen mediu și lung se cere pentru a putea face față provocărilor și amenințărilor în scopul unei dezvoltări urbane durabile. Aceasta ar trebui să constituie și punctul de plecare pentru noul PUG. Caietul de sarcini pentru pregătirea unui asemenea proiect de cooperare a fost pregătit cu atenție în perioada 2007 – 2008 în bună colaborare cu partea română. Acest proiect între guverne a fost posibil datorită cooperării bilaterale din care a rezultat un acord între guvernul olandez și cel român.

Pe lângă acestea, diferitele documente și cerințele lor, nivelul de implicare și impactul asistenței echipei de experți olandezi legate de cele 3 documente trebuie explicate mai pe larg.

În acest scop, trebuie să se distingă între două tipuri de asistență:

Asistență 1 (a1): servicii ce decurg din sprijinul Guvernului Olandez acordat Municipiului Timișoara și Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței. (Vedeți și scrisoarea de sprijin din partea Ministerului Olandez al Locuințelor, Planificării Spațiului și al Mediului (VROM).

Asistență 2 (a2): Servicii adiționale care sunt oferite de consorțiul olandez pentru asistarea părților române în dezvoltarea viitoare a diferitelor documente.

În următorul document este explicat ce se asigură prin asistența 1 (a1).

2. Asistență pentru PID

Suntem convinși că echipa de asistență olandeză poate ajuta la satisfacerea nevoilor orașului atât pentru PID cât și pentru PUG într-o manieră care să ofere beneficii reciproce. Mai concret, credem că ambele documente sunt în strânsă legătură unul cu celălalt și ar putea fi cel mai bine dezvoltate prin pregătirea unei viziuni urbane care să servească ca punct de plecare pentru ambele documente. Această viziune urbană (sau Masterplan în terminologia olandeză) este subiectul propunerii pe care domnul Huub Frencken a făcut-o Municipiului Timișoara în luna octombrie 2008.

Totuși, contextul actual din România obligă Primăria Municipiului Timișoara să își concentreze toate eforturile și resursele pentru pregătirea PID-ului și a PUG-ului. Ambele documente conțin aspecte care pot fi comparate cu un Masterplan Olandez, dar le lipsește abordarea integrată, perioada de timp (10-15 ani) și timpul pentru pregătire pe care le are un masterplan olandez. De aceea, considerăm că asistența olandeză trebuie să se concentreze pe sprijinirea Municipiului în scopul realizării aspectelor integrate pe termen lung ale masterplanului după modelul olandez, încorporat (acolo unde este posibil) în cadrul celor două documente curente.

Deoarece PID-ul este primul document care trebuie finalizat (până la sfârșitul lunii iunie 2009), eforturile noastre vor fi direcționate către asistarea Municipiului pentru crearea acestui PID și pregătirea unei viziuni urbane care va fi încorporată în PID și dezvoltată ulterior ca plan urbanistic preliminar (PUP).

În primul rând vom explica cerințele pentru PID, iar apoi vom elabora modul în care putem acorda asistență Municipiului în pregătirea ulterioară a acestor documente.

3. Cerințe Planul Integrat de Dezvoltare (PID)

Timișoara este considerată pol de creștere în cadrul Axei prioritare 1. Pentru a accesa fondurile structurale sub axa ROP (ca. € 70 milioane) și alte fonduri structurale în cadrul altor programe operaționale (suma depinde de calitatea PID-ului și de calitatea propunerilor de proiect), ministerul solicită un plan integrat de dezvoltare.

PID-ul este un plan integrat de dezvoltare pentru perioada 2009-2015 care servește ca ghid pentru dezvoltarea socio-economică a orașului și zona sa de influență, ca bază pentru dezvoltarea și aplicarea proiectelor cu finanțare europeană.

Cerințele PID-ului sunt:

- Delimitarea zonei libere; zona urbană de acțiune;
- Nevoile de dezvoltare sunt corelate cu analiza socio-economică și obiectivele de creștere;
- Planul prevede o abordare integrată pentru rezolvarea problemelor interdependente din zonă;
- Cel puțin 3 proiecte sunt dezvoltate din cele două zone de interes;
 - Reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, incluzând transportul public urban;
 - Dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri;
 - Reabilitarea infrastructurii sociale, incluzând locuințele sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale;
- Hărți clare ale zonei de acțiune urbane sunt incluse în plan;
- Nevoile, obiectivele și proiectele sunt prioritizate în mod evident;
- Structuri de management clare pentru coordonarea proiectelor;
- Proceduri de consultanță publică.

În această fază, Municipality Timișoara pregătește PID-ul. Întâlnirea din data de 3 martie dintre domnul primar al municipiului Timișoara, doamna Junie și domnul Friptu de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței a arătat că PID pentru Timișoara are nevoie de elaborarea următoarelor aspecte:

- viziunea asupra orașului și ariei sale de influență: poziția interregională / internațională a orașului în viitor

- principalele obiective clare de creștere ale orașului (maximum 6-7)
- activitățile prioritare
- abordarea integrată și aspectele inovatoare
- impactul economic al planului; legătura cu analiza economică
- selecția propunerilor pentru proiecte ar trebui să întărească coerența economică a zonei urbane de acțiune
- includerea tuturor proiectelor relevante în zona urbană de acțiune
- structura de management pentru PID
- conformitatea cu reglementările UE (impactul asupra mediului, co-finanțarea și proprietatea)

Mai este nevoie de multă muncă pentru a se înscrie în termenul limită – iunie 2009, și a produce documente de înaltă calitate care să servească ca instrumente pentru dezvoltarea urbană și ca și ghid în vederea aplicării pentru fondurile structurale europene următorii 6 ani.

4. Cum se poate îmbunătăți actualul PID

Pentru a îndeplini cerințele unui PID bun, ar trebui creată o viziune urbană globală a orașului, care să încorporeze și să integreze aspectele care sunt importante pentru creșterea socio-economică pe termen lung a orașului și zonei sale de influență. Crearea viziunii urbane asigură o baza necesară pentru capitolele PID.

Din punctul nostru de vedere, actualul PID al Timișoarei este un bun punct de plecare pentru următorii pași necesari pentru a avea un plan integrat de dezvoltare, bazat pe o viziune urbană. Cu toate acestea, perioada necesară pentru a crea o viziune urbană ar trebui să fie de cel puțin 4 luni, ceea ce înseamnă că există multă presiune privind termenul de realizare. Prin urmare, sugestia noastră este să incorporați elementele procesului de realizare a viziunii urbane în PID și să folosiți o perioadă mai lungă pentru a pune la punct detaliile din hărțile detaliate. Aceste hărți și documente asigură o bază necesară pentru primul stadiu al PUG, pe care îl numim plan preliminar urban (PUP)

5. Asistență prin a1

Asistența prin a1 se va concentra pe schimburile de informații cu partea română. Echipa olandeză va acorda asistență managementului procesului la care se face referire în capitolele 2 și 3 din PID și va asigura informații adiționale la capitolele 1, 4 și 5. Procesul către o viziune urbană și planul preliminar urban vor fi de asemenea gestionate. Cunoștințele experților olandezi despre procesul de creare a masterplanului / viziunii urbane și în ce privește implicarea actorilor importanți în acest proces sunt transferate părții române. Schițele hărților (intermediare), graficele și textul nu vor fi asistate de către echipa olandeză. Partea română va trebui să schițeze hărțile. Atunci când este necesar, echipa olandeză va face corecturi. Echipa olandeză va furniza de asemenea documente pentru discuții în cadrul consultărilor publice; de asemenea, pentru capitolele 2 și 3 vor fi furnizate textele care se potrivesc cu scenariile de dezvoltare prezentate în sesiunile de lucru.

O echipă restrânsă de experți olandezi vor vizita Timișoara la fiecare două săptămâni pentru a ghida progresul documentelor și graficelor. În fiecare lună, doi planificatori urbani specializați vor ține sesiunile de lucru ale Echippei.

Partea română a echipei va consta din:

- 6 planificatori urbani sau arhitecți cu experiență (4 dintre ei cu minimum 3 ani de experiență, 2 cu minimum 8 ani de experiență), obișnuiți cu lucrul în Autocad și care să poată primi instrucțiuni în limba engleză;
- 1 economist cu experiență; calificat în economie regională;
- 1 inginer financiar, de preferință cu experiență în proiecte cu finanțare și în construcții PPP;
- 1 avocat cu experiență în dreptul planificării urbane;
- Consilieri pentru politici de la toate departamentele implicate din cadrul Municipality Timișoara. Pentru predarea lucrării, noi prevedem furnizarea de date din partea consilierilor din cadrul Departamentului Dezvoltare (min 3 consilieri) și a Departamentului de Urbanism (min. 2 consilieri)

Noi prevedem următorii pași pentru finalizarea PID-ului pana la sfârșitul lunii iunie și a serviciilor furnizate conform asistenței 1:

	Faze și pași	Start	Sfarsit	Servicii conform Asistentei 1
	Faza 1: Analize			
1.	Strangerea documentelor necesare pentru PID	ianuarie	15 Aprilie	Consiliere in privinta documentelor necesare.
2.	Stabilirea aplicabilitatii documentelor pentru PID	ianuarie	15 Aprilie	consiliere
3.	Optional; demararea rapoartelor de expertiza	15 Aprilie	30 Aprilie	Furnizarea de date in Caietul de Sarcini pentru expertii angajați
4.	Inventarierea PUG Timisoara	01 Aprilie	15 Aprilie	consiliere
5.	Inventarierea zonelor de influență ale PUG-ului/ asociere	01 Aprilie	15 Aprilie	consiliere
6.	Inventarierea exacta programelor de investitii	01 Aprilie	15 Aprilie	consiliere
	Faza 2: Viziunea urbană din P.U.P.			
7.	Sesiune de consultare publică 1: furnizare de date pentru scenariu	15 Aprilie		Conducerea sesiunilor+rapoarte
8.	Crearea unui scenariu urban socio-economic	15 Aprilie	15 Mai	Gestionarea desfășurării
9.	Crearea unui scenariu de dezvoltare spațiala	15 Aprilie	15 Mai	Gestionarea desfășurării
10.	Sesiune de consultare publica 2: alegerea scenariului	15 Mai		Gestionarea desfășurării
11.	Elaborarea situației de dezvoltare urbana prezentă cu hărți și cuvinte corespunzatoare pentru PID	15 mai	15 iunie	Gestionarea desfășurării
12.	Elaborarea viziunii urbane intr-un plan urbanistic preliminar (pentru aplicare ulterioara in PuG)	15 iunie	15 Sept.	Gestionarea desfășurării
	Faza 3: Dezvoltarea Capitolelor PID			
13.	Capitolul 1: Situația existentă	ianuarie	30 Aprilie	Evaluare și feedback textual privind aplicabilitatea noii viziuni urbane
14.	Capitolul 2: Strategie și Dezvoltarea GP	15 Mai	15 iunie	Evaluare și feedback via corecții textuale pentru aplicabilitatea noii viziuni urbane
	Viziunea de dezvoltare			Furnizare de date textuală
	Obiective strategice			Furnizare de date textuală
	Politici și programe			Furnizare de date textuală
	Informare și consultare			Furnizare de date textuală
15.	Capitolul 3: Profil spațial și zone de intervenție din GP	15 Mai	15 iunie	
	Profil spațial și funcțional			Gestionarea desfășurării graficelor
	Zone problematice și tendințe ale evoluției spațiale			Gestionarea desfășurării graficelor
	Identificarea zonelor de intervenție			Gestionarea desfășurării graficelor

	Selectarea zonelor prioritare de intervenție			Gestionarea desfășurării graficelor
16	Capitolul 4: Plan de acțiune	15 Mai	15 Iunie	
	Argumente strategice și operaționale			Evaluare
	Lista proiectului			Evaluare
	Fișa identificată a proiectului			Evaluare
	Calendarul implementării proiectului			Evaluare
17	Capitolul 5: Managementul PID	15 Mai	15 Iunie	Evaluare
	Faza 4: Între PID și PUG			
18	Finalizarea planului urbanistic preliminar și a programelor de investiții	15 iunie	15 Sept.	Gestionarea desfășurării
19	Prezentarea P.U.P. și a programelor de investiții Consiliului Local		30 Sept.	Gestionarea desfășurării
20	Furnizarea de date pentru Caietul de Sarcini pentru elaborarea PUG-ului	August	Sept.	Gestionarea desfășurării

4. Planificare

aprilie					mai				iunie				iulie					august				septembrie				
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Analize																										
					Viziune urbană				Plan urbanistic preliminar																	
					PID									PUG												

5. Privire de ansamblu asupra costurilor olandeze externe

	Costuri
Expertiză olandeză în management și consiliere privind nivelul de lucru	€ 109.000
Dick Sikkes	
Joep de Roo	
Arjen van Vulpen	
Sprijin	
Total fără TVA	€ 109.000

Asistența olandeză este plătită de către guvernul olandez.

6. Costuri adiționale interne pentru Timișoara (estimare)

	Costuri
Personal	€ 125.000
Personal Timisoara	
Diana Belci	
Natalia Carp	
Proiectant urbanism 2	
Proiectant urbanism 3	
Proiectant urbanism 4	
Proiectant urbanism 5	
Proiectant urbanism 6	
1 economist cu experiență; calificat în economie regională	
Inginer financiar, de preferință cu experiență în proiecte UE finanțe și construcții PPP	
1 avocat cu experiență în dreptul planificării urbane	

Consilieri pentru departamentele UD și UP	
Locuințe / computere pentru echipa / costuri de tipărire / Internet	€ 30.000
Evenimente	€ 20.000
2 consultări publice	
1 conferință de încheiere	
Expertiză suplimentară în anumite domenii (dacă este necesar)	€ 25.000
Mediu	
Locuințe	
Economie	
Total fără TVA	€ 200.000

Anexa 1: Structura propusă a planului urbanistic preliminar (P.U.P) este următoarea:

Analizarea situației existente

- 0. O privire succintă a planurilor existente pentru regiune, oraș și părți din oraș**
- 1. Analize urbane: general**
 - a. Timișoara în context european
 - b. Timișoara în context național
 - c. Timișoara în context regional, județul Timis
 - d. Municipiul Timișoara
- 2. Analize urbane : trafic**
 - a. Timișoara în context european
 - b. Timișoara în context național
 - c. Timișoara în context regional
 - d. Municipiul Timișoara
- 3. Analize urbane: zone verzi**
 - a. Timișoara în context național
 - b. Timișoara în context regional
 - c. Municipiul Timișoara
- 4. Analize urbane: apa**
 - a. Timișoara în context european
 - b. Timișoara în context național
 - c. Timișoara în context regional
 - d. Municipiul Timișoara
- 5. Analize urbane: istorie**
 - a. Diferite hărți ale situației istorice și curente pentru a înțelege dezvoltarea Timișoarei
 - b. Monumente și situri istorice actuale
 - c. Dezvoltarea din ultimii 20 de ani
- 6. Analize urbane: funcții**
 - a. Rezidențiale
 - b. Industriale
 - c. Comerciale
 - d. Agreement
- 7. Analize urbane: SWOT**
 - a. Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități & Amenințări scara 1: 10.000

Propuneri pentru viitor

1. Concept urbanistic:

- a. Scopuri și obiective privind identitatea orașului pentru viitor (în context istoric)
- b. Dezvoltarea spațială și funcțională a orașului în context național/ regional
- c. Dezvoltarea preliminară a structurii principale a orașului pentru viitor

2. Planuri urbanistice la scară regională:

- a: Dezvoltarea și extinderea regională a orașului: funcții
- b: Dezvoltarea și extinderea regională a orașului: trafic
- c: Dezvoltarea și extinderea regională a orașului: peisaj/spații verzi
- d: Dezvoltarea și extinderea regională a orașului: apa

3. Planuri urbanistice la scară locală:

- a: Dezvoltarea și extinderea orașului: funcțiuni
- b: Dezvoltarea și extinderea orașului: trafic
- c: Dezvoltarea și extinderea orașului: peisaj/spații verzi
- d: Dezvoltarea și extinderea orașului: apa

4. Proiecte urbanistice preliminare:

- a. Privire asupra posibilelor proiecte.